

Príloha: Stanovisko KOZ SR k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií, parlamentná tlač č. 1005

KOZ SR prezentovala svoje zásadné pripomienky k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií, tzv. konsolidačnému balíku na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR (ďalej len „HSR SR“), ktorá sa konala 16.9.2025. Na zasadnutí HSR SR KOZ SR zásadne nesúhlasila s tým, že najväčšie bremeno konsolidácie je opätovne na zamestnancoch a vláda dostatočne neprekonzultovala navrhované opatrenia so sociálnymi partnermi. KOZ SR už na rokovaní HSR SR žiadala úpravy v opatreniach, s ktorými zásadne nesúhlasí a prezentovala, že vláda SR má možnosti pristúpiť k schváleniu iných opatrení, ktoré menej dopadnú na zamestnancov a bežné domácnosti. Za týmto účelom KOZ SR predstavila „Sumár návrhov konsolidačných opatrení z pohľadu KOZ SR“, ktoré doručila vláde SR aj sociálnym partnerom.

Vládny návrh zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií, bol schválený v Národnej rade SR na 39. schôdzi NR SR dňa 24.9.2025 s pozmeňujúcimi a dopĺňujúcimi návrhmi.

KOZ SR prezentuje zásadné pripomienky k prijatému vládnemu návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií, konkrétne k zmenám v nasledujúcich zákonoch:

1. Zmeny v troch sviatkoch a zrušenie zákazu maloobchodného predaja vo sviatok – úpravy v zákonoch: Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch

KOZ SR zásadne nesúhlasí s prijatými úpravami v súvislosti s rušením troch sviatkov (8. máj, 15. september a 17. november), či už dočasne alebo trvalo ako dní pracovného pokoja. KOZ SR rovnako nesúhlasí so zrušením zákazu maloobchodného predaja v nasledujúce dni: 6. január, Veľkonočný pondelok, 1. máj, 8. máj, 5. júl, 29. august, 15. september, 1. november a 17. november. Navrhovanú úpravu považujeme za rozpornú s dlhodobou požiadavkou KOZ SR na skracovanie pracovného času a požiadavkou na zosúladenie súkromného a pracovného života.

Odôvodnenie:

Napriek tvrdeniam, že máme jeden z najväčších počtov sviatkov z okolitých krajín, slovenskí zamestnanci majú jeden z najvyšších počtov odpracovaných hodín. Zároveň máme vysoký počet hodín odpracovaných v tzv. neštandardných pracovných časoch.

I keď sa predpokladajú pozitívne vplyvy na hospodárstvo krajiny, sme presvedčení o tom, že je nevyhnutné zvyšovať výkonnosť ekonomiky inováciami a zmenou ekonomického modelu a nie nárastom počtu odpracovaných hodín zamestnancami.

Zároveň aj v súčasnosti zamestnanci vykonávajú práce aj v dňoch pracovného pokoja, najmä v službách a v nepretržitých prevádzkach. Najvýraznejšie sa zrušenie pracovného pokoja dotkne pracovníkov v maloobchode, ktorí budú musieť v tento deň pracovať. Zamestnanci, ktorí v tento deň aj tak prácu vykonávajú, budú len ukrátení o mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, čím sa znížia ich priemerné mzdy. Výpadky z príjmov nie sú zanedbateľné a ilustruje ich tabuľka nižšie. Toto prinesie úsporu zamestnávateľom, zároveň aj výpadok z príjmov štátneho rozpočtu z daňovo-odvodového zaťaženia.

v hrubom (€)	výpadok v eurách pre zamestnanca			
	1 sviatok	2 sviatky	3 sviatky	4 sviatky
8 hodín pri minimálnej mzde 816 €	37,52	75,04	112,56	150,08
8 hodín pri mzde 1 000 €	45,98	91,96	137,94	183,92
8 hodín pri priemernej mzde 1 524 €	70,07	140,14	210,21	280,28
12 hodín pri minimálnej mzde 816 €	56,28	112,56	168,84	225,12
12 hodín pri mzde 1 000 €	68,96	137,92	206,88	275,84
12 hodín pri priemernej mzde 1 524 €	105,11	210,22	315,33	420,44

v čistom (€)	výpadok v eurách pre zamestnanca			
	1 sviatok	2 sviatky	3 sviatky	4 sviatky
8 hodín pri minimálnej mzde 816 €	30,43	60,86	91,29	121,72
8 hodín pri mzde 1 000 €	36,36	72,72	109,08	145,44
8 hodín pri priemernej mzde 1 524 €	53,26	106,52	159,78	213,04
12 hodín pri minimálnej mzde 816 €	45,64	91,28	136,92	182,56
12 hodín pri mzde 1 000 €	54,54	109,08	163,62	218,16
12 hodín pri priemernej mzde 1 524 €	79,90	159,80	239,70	319,60

Vlastný prepočet

Zákaz maloobchodného predaja vo sviatok považujeme za garanciu práva zamestnancov na odpočinok a možnosť tráviť čas s rodinou. KOZ SR podporila zavedenie a dodržiavanie tohto zákazu (platný od roku 2017), ktorý sa vzťahuje na väčšinu maloobchodných prevádzok s cieľom chrániť zamestnancov pred nadmerným pracovným zaťažením počas sviatkov. Opatrenie je zároveň nástrojom, ktorý pomáha vytvoriť rovnováhu medzi pracovným a osobným životom zamestnancov.

2. Zvýšenie sadzby zdravotných odvodov zamestnancov o jeden percentuálny bod – úpravy v zákone: Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení

KOZ SR zásadne nesúhlasí so zvyšovaním sadzby zdravotných odvodov, keďže je v rozpore s dlhodobou požiadavkou KOZ SR na zmenu daňového (daňovo-odvodového) mixu.

Odôvodnenie:

Opatrenie sa negatívne prejaví na čistých mzdách zamestnancov, ktorí už v súčasnosti nesú najväčšie bremeno konsolidácie aj prostredníctvom neustále rastúcich cien. Zároveň má Slovensko už v súčasnosti jedno z najvyšších daňovo-odvodových zaťažení v rámci krajín EÚ, ktoré sa týmto opätovne zvyšuje. Takisto máme jeden z najväčších daňových klinov na mzdové náklady, ktorý sa uvedeným opatrením ešte zvýši. Opatrenie plošne zasiahne všetky príjmové skupiny zamestnancov. Výška daňovo-odvodového zaťaženia práce bola identifikovaná ako jedna z kľúčových výziev aj v odporúčaniach Rady k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Slovenska 2025¹. Aj podľa Rady prekročilo daňovo-odvodové zaťaženie Slovenska (zdaňovanie príjmov z práce) priemer EÚ v prípade osôb s nízkymi príjmami – v prípade jednotlivcov, ktorí zarábajú 50 % priemernej mzdy, bola táto hodnota na úrovni 38,2 %, v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 31,8 %.

Zdravotný odvod je účelovo viazaný na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktorá sa navyše na Slovensku stáva stále nedostupnejšou a zdravotníctvo potrebuje akútnu reformu systému, ktorá zabezpečí efektívne vynakladanie finančných prostriedkov.

Zvyšovanie odvodov považujeme za rozporné aj s Programovým vyhlásením vlády, keďže zdravotný odvod je formou dane: *„V oblasti zdaňovania vláda zabezpečí horizontálnu spravodlivosť zmenou pomeru medzi zdanením majetku a kapitálu a zdanením príjmov z práce, pričom bude reflektovať vyššie zdanenie negatívnych externalít.“*

3. Zvýšenie progresivity dane z príjmu fyzických osôb – zmeny v zákone: Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

KOZ SR nesúhlasí s úpravami navrhnutými v oblasti nezdanieľnej časti základu dane a pri v súčasnosti platných sadzbách dane 19 % a 25 %, kde požaduje zachovanie súčasného stavu.

Odôvodnenie:

KOZ SR upozornila, že legislatívne znenie opatrení bolo odlišné od opatrení prezentovaných na tlačovej konferencii a vo väčšej miere zasiahnu zamestnancov (s mierne nadpriemernými príjmami), teda strednú vrstvu pracujúcich, a to najmä v dôsledku zníženia nezdanieľnej časti základu dane a posunutí hraníc základu dane pre nižšie sadzby dane smerom dole. V kombinácii s ostatnými opatreniami (zvýšený zdravotný odvod a zrušenie sviatkov) spôsobí zásah do životnej úrovne ľudí a zníži kúpyschopnosť obyvateľstva.

- **Zmeny v nezdanieľnej časti základu dane** – návrhom sa znižuje hranica na uplatnenie nezdanieľnej časti základu dane vo výške 21-násobku životného minima. V súčasnosti sa uplatňuje na základ dane rovný alebo nižší ako 92,8-násobok životného minima (pri životnom minime 284,13 € je to 26 367,26 € ročne, 2 197,27 € mesačne), po novom to bude 91,8-násobok životného minima (pri životnom minime 284,13 € je to 26 083,13 € ročne, 2 173,59 € mesačne). Na nezdanieľnú časť základu dane v plnej

¹ https://commission.europa.eu/document/download/64a2fa5a-5b53-4497-9698-d3641bc0ac38_sk?filename=COM_2025_225_1_SK_ACT_part1_v2.pdf

výške 21-násobku životného minima (pri životnom minime 284,13 € je to 5 966,73 € ročne, 497,23 € mesačne) budú mať nárok len zamestnanci do hrubého príjmu 2 173,59 € mesačne.

V súčasnosti sa pri základe dane vyššom ako 92,8-násobok sumy životného minima uplatňuje nezdaniiteľná časť ako rozdiel 44,2-násobku platného životného minima (pri životnom minime 284,13 € je to 12 558,55 € ročne a 1 046,55 € mesačne) a jednej štvrtiny základu dane. Základ dane sa posúva na 91,8-násobok sumy životného minima (pri životnom minime 284,13 € je to 26 083,13 € ročne, 2 173,59 € mesačne) a nad túto hranicu sa uplatňuje rozdiel 51,6-násobku platného životného minima pri životnom minime 284,13 € je to 14 661,11 € ročne a 1 221,76 € mesačne) ale jednej tretiny základu dane. Pri hrubej mzde okolo 2 197 €, tak zamestnanec pri zvýšenom zdravotnom odvode bude mať o približne 20 € nižšiu čistú mzdu. Pri hrubej mzde okolo 2 500 € sa čistá mzda znižuje takmer o 30 € mesačne.

Pri uplatňovaní nezdaniiteľnej časti základu dane na manželku sa rovnako posúvajú hranice. Rozdeľuje sa základ dane vyšší alebo nižší ako 154,8-násobok oproti v súčasnosti platnému 176,8-násobku životného minima. Uplatňuje sa rozdiel 70,8-násobku platného životného minima a jednej tretiny základu dane, oproti 63,4-násobku a jednej štvrtiny základu dane.

Vyššia progresivita sa tak zavádza aj do výšky uplatnenej nezdaniiteľnej časti základu dane, čo negatívne ovplyvní aj zamestnancov s príjmami mierne nad priemernou mzdou.

- **Zmeny v sadzbách dane z príjmov fyzických osôb** – Zvýšenie progresivity v DPFO bolo jedným z návrhov konsolidačných opatrení KOZ SR, ktoré sme zaslali na vládu.

Cieľom opatrenia KOZ SR bolo, aby zdaňovanie bolo postavené na princípoch progresivity, teda v súlade s Programom KOZ SR na roky 2022 – 2026. Naším cieľom bolo, aby sa opatrenie nedotklo osôb s priemernými príjmami ani strednej vrstvy, ale cielilo na vysokopříjmové osoby tak, aby najbohatší ľudia viac prispeli ku konsolidácii. V súčasnosti je sadzba dane z príjmov fyzickej osoby za rok 2025 pri životnom minime 273,99 € na úrovni 19 % z príjmov do 48 441,43 € (hrubý príjem cca 4 036,79 €) a 25 % z tej časti príjmov, ktorá presiahne 48 441,43 €. Pri zvýšenom životnom minime od nasledujúceho roka na 284,13 € je sadzba dane 19 % z príjmov do 50 234,18 € (hrubý príjem cca 4 186,18 €) a 25 % z tej časti príjmov, ktorá presiahne 50 234,18 €.

KOZ SR navrhovala uvažovať so zavedením sadzby dane 35 % napr. pri ročných príjmoch nad 120 tis. €.

Návrh je výrazne progresívnejší:

	ročný príjem	mesačný príjem
19%	do 43 983,32 €	do 3 665,28 €
25%	nad 43 983,32 € do 60 349,21 €	nad 3 665,28 € do 5 029,10 €
30%	nad 60 349,21 € do 75 010,32 €	nad 5 029,10 € do 6 250,86 €
35%	nad 75 010,32 €	nad 6 250,86 €

Vlastný prepočet

Navrhuje sa 19 % sadzba pri základe dane do 154,8-násobku životného minima (od roku 2026 bude 284,13 €) = 43 983,32 € (3 665,28 € mesačne). Úroveň hrubého príjmu na uplatnenie 19 % dane sa zníži z tohto ročného 4 036,79 € (na budúci rok, ak by sa zmena neuplatnila, by to bolo 4 186,18€) na 3 665,28 € mesačne.

Navrhuje sa 25 % sadzba pri tej časti základu dane nad 154,8-násobku do 212,4-násobku životného minima (od roku 2026 bude 284,13 €) = nad 43 983,32 € (3 665,28 € mesačne) do 60 349,21 € (5 029,10 € mesačne).

Nová sadzba 30 % pri tej časti základu dane nad 212,4-násobku do 264-násobku životného minima (od roku 2026 bude 284,13 €) = nad 60 349,21 € (5 029,10 € mesačne) do 75 010,32 € (6 250,86 € mesačne).

Nová sadzba 35 % pri tej časti základu dane nad 264-násobku životného minima (od roku 2026 bude 284,13 €) = 75 010,32 € (6 250,86 € mesačne).

Rovnako sa upravujú hranice aj pre fyzické osoby, ktoré majú príjmy z podnikania podľa § 6 ods. 1 a 2.

4. Zmeny v dávkach v nezamestnanosti – zmeny v zákone: Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

KOZ SR zásadne nesúhlasí so znižovaním nárokov z poistenia v nezamestnanosti.

Odôvodnenie:

Opatrenie má podľa predkladateľa motivovať k návratu do zamestnania. Dávka v 1. až 3. mesiaci podporného obdobia bude vyplácaná bez zmeny na úrovni 50 % denného vymeriavacieho základu. V 4. mesiaci podporného obdobia poklesne na 40 %, v 5. mesiaci podporného obdobia na 30 % a v 6. mesiaci podporného obdobia 20 % denného vymeriavacieho základu.

Základný fond poistenia v nezamestnanosti tvoria svojimi odvodmi prevažne zamestnanci a ich zamestnávateľia, ktorí sú povinne poistení v nezamestnanosti na rozdiel od živnostníkov, ktorí uvedené poistenie povinne neplatia. Fond je dlhodobý prebytkový, a to napriek tomu, že je v súčasnosti možné z neho financovať aj podporu v čase skrátenej práce.

Navrhované opatrenie zasiahne najviac znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, pre ktorých je zložitejšie po strate zamestnania sa uplatniť na trhu práce. Najmä starší uchádzači o zamestnanie v pred dôchodkovom veku, ktorí častokrát dlhodobo prispievajú do poistenia, sa ťažšie uplatňujú na trhu práce a neraz sú aj diskriminovaní z dôvodu veku. Namiesto motivovania k zamestnaniu, tak opatrenie môže uchádzačom o zamestnanie spôsobiť existenčné problémy a ešte prehĺbiť chudobu.

V súčasnosti síce je na Slovensku relatívne nízka miera nezamestnanosti, ale veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie je stále nepriaznivá. Najväčší podiel tvoria mladí do 30 rokov, uchádzači o zamestnanie nad 50 rokov (takmer 30 % uchádzačov o zamestnanie) a dlhodobo nezamestnaní.